

folkeligfindede Mænd. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at jeg ikke figter til nogen enkelt Person, og at jeg her aldeles ikke gaar ud paa at sige Ubehageligheder til noget Menneſke. Situationen er altsor alvorlig, til at man ſkulde tage ſaadanne Sidehensyn. Der falbt igaar en klar og efter min Mening fyldeſigjorende Udtaleſe fra det Standpunkt, ſom indtages af en af de Mænd, der have virket for Grundlovsforandringen, nemlig det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Jeg glædede mig over at høre den Overbeviſningens Styrke, hvormed han talte. Det pegede forreſten tilbage paa, hvad han udtalte, dengang han sluttede ſig til dem, der vilde have Grundloven forandret, idet han dengang ſagde, hvad jeg tydelig hufter, at der maatte ogſaa kunne regjeres fornuſtig med den, naar Folket var med. Den Tanke har det ærede Medlem dengang haat, og den forfølger han endnu, og det maa man agte, idet det ſynes at være hans dybeſte Overbeviſning, at paa den Maade maa Forfatningen kunne bruges. Paa den anden Side kan Ingen negte, at denne Regjering ſidder lovlig her i Henhold til den ulyſſalige Grundlov, ſom vi have ſaaet i 1866; men her opſtaar det Spørgsmaal, ſom allerede flere have fremſat: Hvad ſkal Enden blive? Hvad ſtal der ſe? Skulle vi blive i den Stilſtand, hvori vi nu have været, ſaavidt jeg hufter, i 4 Aar? Er det det, hvorfor vi have en Forfatning? Det tror jeg, at Alle maa være enige i, er ikke ønſteligt. Den ærede Regjering vil jo ikke have Skyld for Stilſtanden, men den tror, at Skylden ligger hos dette Thing. Dette Things Flertal tror derimod, at Feilen ligger hos Regjeringen, fordi den ikke vil vige Pladsen osv. Nei, Feilen ligger i den Grundlovsforandring, vi fik i 1866, og ſom ikke har kunnet føre til Andet, end hvad der nu er kommet tilſtede. Vi have en Forfatning, ſom er uden noget Middel til Tilveiebringelſe af Overenskomſt mellem de to Thing. Den Forfatning, ſom blev forelagt af Regjeringen, havde et henſigtsmæssigt Middel med Hensyn til Divergentſer paa Finantsloven, nemlig at derſom der var Punkter, hvorom Thingene ikke kunde blive enige, ſkulde der nedſettes Fællesudvalg fra begge Thing, hvilket ikke ſkulde give Betænkning, men ſkulde afgjøre diſſe Spørgsmaal. Der var et Organ, men det vare vi ſaa lykkelige, kan jeg ſige, at ſaae bortkaſtet, og nu ſtaar denne Forfatning ſom en, der ikke kan tilveiebringe Andet end negative Reſultater.

Der er vel flere Gange bleven yttret, at naar vi havde en Regjering, der vilde gjøre ſig Umage for at bringe de to Thing til Enighed, kunde denne Forfatning nok bruges; men jeg vil ſpørge: er det et Middel, ſom kan tilfredſtille, at det Hele ſkal afhænge af Miniſterens Villie, — hvad fører det til Andet end til Miniſterdepotiſme? Det er rimeligviſ ikke denne Regjerings

Tanke at ville udve en ſaadan, det kan jeg ikke ret vel tro, ſiden det ogſaa fra dens Side er beklaget, at der ikke kan komme Enighed tilſtede; men det kan ikke blive til Andet, ſaalænge vi have denne Forfatning. Jeg ſtemte imod Forfatningsforandringen, ſaalænge jeg kunde, og jeg har ønſket, at vi maatte komme til en ny Forfatningsforandring; men der ſtal være viſſe Forhold tilſtede ved en ſaadan, og i reaktionere Perioder er det farligt at gaa til Grundlovsforandringer, det vil ſige for dem, der have den Anſkuelſe, jeg hyl-der, thi man kan da let reſikere under en eller anden tilſyneladende liberal Form at ſaae en ſtørre Indſtrængning i Friheden. Jeg ſer ſaaledes i Diebliffet ikke nogen Udvei af det Uſjøre, vi ere ſomne ind i ved denne Grundlovsforandring, uden den, at der maa arbeides paa at tilveiebringe en offentlig Mening, ſom er i Stand til at bringe Alle her i Landet, ogſaa dem, der nu ere de lykkelige Magtbeſiddere, til at erkende, at ſaaledes kan det ikke vedblive at gaa. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), hvis Tale igaar jeg beundrede, gav en Antydning af Noget, der gik i ſamme Retning, idet han rettede en Opfordring til de Bedſte blandt dem, der vel ikke er Flertallets Meningsfæller, men dog have en levende Interelſe for at bringe Reformer frem, og ſagde til dem: Hjælp os! Jeg vil juſt ikke underſkrive det Sidſte, han ſagde; men han antydede, at man ſkulde hjælpe ved at overtude Regjeringen om Nødvendigheden af — jeg tror, han ſagde, at den ſkulde gaa; men jeg vil opfatte det ſaaledes, at det ikke kan vedblive at gaa, naar den vedbliver at ſtille ſig i ſamme Forhold til Thinget, ſom den hidtil har gjort. Jeg ſer altsaa ikke, at der er Grund til Forundring over, at Regjeringen er her; men jeg er glad ved, at det efterhaanden viſer ſig, at denne Grundlovsforandring er bleven til det, ſom Grundtvig og Iſchyrning ſagde os, at den vilde blive, nemlig: en Ulykke for det danſke Folk. Og naar det bliver klart til alle Sider, tror jeg, at der ogſaa hos dem, der nu have Magten, vil kunne komme det Dieblif, da de dog tro, at det ikke er værd at holde ſaa ſtramt igjen, og at det maaſke dog er det bedſte, at ogſaa de række en Haand til Overenskomſt med det Thing, hvis Biſald de ikke kunne undvære, naar de overhovedet ville bringe Noget ſomhelſt frem. — Dette Aar Ord har jeg ikke villet undlade at udtale paa Grund af, at jeg ved aldeles paatrængende nødvendige Forretninger var nødsaget til at være fraværende, dengang da dette Thing i ſidſte Samling behandlede og vedtog en Beſlutning, ſom jeg, hvis jeg havde været tilſtede, fuldtændig vilde have ſluttet mig til. Da nu den ærede Regjeringscheſ har udtalt, at han ikke antog, at han ſaa inact vilde træde af fra ſin Plads, forekommer det mig, at det ogſaa er henſigtsmæssigt at udtale Noget angaaende ſelve Finantslovsforſlaget. Jeg ſtal nu bemærke, at